

246.

На основу члана 95 тачка 3 Устава Црне Горе доносим

У К А З
О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ВАЗДУХА

Проглашавам **Закон о заштити ваздуха**, који је донијела Скупштина Црне Горе 24. сазива, на петој сједници првог редовног засиједања у 2010. години, дана 22. априла 2010. године.

Број: 01-1439/2

Подгорица, 29. априла 2010. године

Предсједник Црне Горе
Филип Вујановић, с.р.

На основу члана 82 став 1 тачка 2 и члана 91 став 1 Устава Црне Горе, Скупштина Црне Горе 24. сазива, на петој сједници првог редовног засиједања у 2010. години, дана 22. априла 2010. године, донијела је

ЗАКОН
О ЗАШТИТИ ВАЗДУХА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1

Овим законом уређује се начин праћења квалитета ваздуха, мјере заштите, оцјењивање и побољшање квалитета ваздуха, као и планирање и управљање квалитетом ваздуха.

Ваздух, као природна вриједност од општег интереса, је дио животне средине и има посебну заштиту у Црној Гори.

Заштита ваздуха од загађивања радиоактивним материјама, генетски модификованим организмима, буком и елементарним непогодама уређује се посебним прописима.

Извори загађивања ваздуха

Члан 2

Извори загађивања ваздуха су стационарни и покретни емисијски извори, као и поједини производи и активности који узрокују емисије загађујућих материја у ваздуху.

Стационарни извори су:

- тачкасти, код којих се загађујуће материје испуштају у ваздух кроз за то обликоване испусте (постројења, технолошки процеси, индустријски погони, уређаји и грађевине и др.), и

- дифузни, код којих се загађујуће материје уносе у ваздух без одређених испуста/димњака (уређаји, површине и друга мјеста).

Покретни извори су превозна средства (моторна возила, локомотиве, пловни објекти, авиони и др.), радне машине, радна возила, грађевинске и пољопривредне машине, опрема и уређаји, у складу са европским стандардима, која испуштају загађујуће материје у ваздух.

Производи и активности који узрокују емисије загађујућих материја у ваздух су производи из групе боја и лакова, горива и други слични производи и активности као што су лијепљење, пластифицирање, ламинирање, импрегнирање, хемијско чишћење, штампање, бојење и лакирање возила, складиштење и претакање горива.

Извори из става 1 овог члана морају бити изграђени и/или произведени, опремљени, коришћени и одржавани тако да не испуштају у ваздух загађујуће материје изнад граничних вриједности емисије, односно да не испуштају у ваздух загађујуће материје у количинама које могу угрозити здравље људи и животну средину.

Значење израза

Члан 3

Поједини изрази употријебљени у овом закону имају следеће значење:

1) **ваздух** је спољашњи ваздух у тропосфери, изузев ваздуха на радном мјесту, чији се квалитет уређује прописима из области заштите на раду;

2) **загађујућа материја** је свака материја присутна у ваздуху која може неповољно утицати на људско здравље и/или животну средину;

3) **ниво загађености** је концентрација загађујућих материја у ваздуху или њихово таложење на површини у одређеном временском раздобљу;

4) **оцјењивање** је свака релевантна метода која се користи за мјерење, израчунавање, предвиђање и процјењивање нивоа загађености ваздуха;

5) **стандард квалитета ваздуха** је свака утврђена гранична вриједност, циљна вриједност, дугорочни циљ, критични ниво, ниво упозоравања или обавјештавања или друга вриједност концентрације загађујуће материје у ваздуху утврђена у складу са међународним стандардима са циљем да се избјегну, спријече или умање штетни утицаји на људско здравље и/или животну средину у цјелини;

6) **гранична вриједност** је ниво вриједности утврђен на основу научних сазнања са циљем да се избјегну, спријече или умање штетни утицаји на људско здравље и/или животну средину у цјелини, који треба постићи у одређеном року и који се, након што је постигнут, не смије прекорачити;

7) **критични ниво** је ниво утврђен на основу научних сазнања изнад којег могу наступити директни штетни утицаји на поједине рецепторе, као што су вегетација и природни екосистеми, али не и на људе;

8) **граница толеранције** је постотак граничне вриједности за који она може бити прекорачена у оквиру прописаних рокова;

9) **план квалитета ваздуха** је план којим се утврђују мјере и активности за постизање граничних или циљних вриједности;

10) **циљна вриједност** је ниво који треба постићи у утврђеном року да би се избјегли, спријечили или умањили штетни утицаји на људско здравље и/или животну средину у цјелини;

11) **праг упозоравања** је ниво изнад којег постоји опасност по људско здравље при краткотрајној изложености становништва у цјелини и који захтијева предузимање хитних мјера;

12) **праг обавјештавања** је ниво изнад којег постоји опасност по здравље људи при краткотрајној изложености посебно осјетљивих група становништва и код којег је неопходно непосредно и одговарајуће обавјештавање;

13) **горња граница оцјењивања** је прописани ниво испод кога се оцјењивање квалитета ваздуха може вршити комбинацијом мјерења и метода моделирања и/или индикативног мјерења;

14) **доња граница оцјењивања** је ниво испод којег се методе моделирања и објективне процјене могу користити као искључив извор података за оцјењивање квалитета ваздуха.

15) **дугорочни циљ** је ниво који треба постићи у дужем временском периоду у циљу ефикасне заштите људског здравља и животне средине, осим у случајевима када то није могуће остварити кроз пропорционално економичне мјере;

16) **допринос загађењу из природних извора** су емисије загађујућих материја које нијесу директно или индиректно изазване активностима људи, укључујући природне догађаје као што су сеизмичке и термалне активности, шумски пожари, дејство јаких вјетрова и морских таласа, атмосферска ресуспензија или пренос природних честица из сушних подручја;

17) **зона** је дио територије Црне Горе, разграничена у циљу оцјењивања квалитета и управљања квалитетом ваздуха;

18) **фиксна мјерења** означавају мјерења која се врше на фиксним мјерним мјестима, непрекидно или повременим узорковањем, да би се одредили нивои загађености ваздуха у складу са критеријумима за постизање квалитета података;

19) **индикативна мјерења** означавају мјерења која подлијежу блажим критеријумима за постизање квалитета података од оних прописаних за фиксна мјерења;

20) **мјерење позадинског загађења** реализује се у урбаним и руралним подручјима, на удаљености од најмање 20 км од индустријских подручја и локалних извора емисија;

21) **гасови са ефектом стаклене баште** су гасови утврђени Оквирном конвенцијом Уједињених нација о промјени климе и Кјото протоколом;

22) **механизам чистог развоја** је инструмент Кјото протокола за спровођење пројеката за смањење или уклањање емисија гасова са ефектом стаклене баште у земљама које нијесу у Прилогу I Оквирне конвенције Уједињених нација о промјени климе;

23) **максимална национална емисија** је максимални износ загађујуће супстанце изражен у килотонама који се може емитовати у Црној Гори током једне календарске године;

24) **прекурсори озона** су супстанце које доприносе стварању приземног озона;

25) **испарљива органска једињења (VOC)** су органска једињења из антропогених и биогених извора, осим метана, која на сунчевој свјетлости, реакцијом са азотним оксидима могу стварати фотохемијске оксиданте;

26) **супстанце које оштећују озонски омотач** су супстанце које се контролишу у складу са Бечком конвенцијом о заштити озонског омотача и Монреалским протоколом;

27) **алтернативне супстанце** су флуоровани гасови (флуороугљоводоници, перфлуороугљеници и сумпорхексафлуорид) чији је потенцијал оштећења озонског омотача једнак нули, али доприносе глобалном загријавању;

28) **радна машина** је свако возило на моторни погон које је намијењено за обављање одређених послова и које на равном путу не може развити брзину већу од 50 km/h;

29) **радно возило** је теретно моторно возило које посједује уграђене уређаје и опрему за обављање одређених радних операција;

30) **загађивач** је свако правно лице или предузетник које посредним или непосредним дјеловањем или пропуштањем дјеловања узрокује загађење ваздуха.

II. НАДЛЕЖНОСТИ И ОБАВЕЗЕ

Надлежности

Члан 4

Ефикасност заштите и побољшања квалитета ваздуха обезбјеђују: државни органи, органи државне управе, јединице локалне самоуправе, домаћа и страна правна лица и предузетници, невладине организације, грађани и удружења грађана.

Управне и стручне послове заштите и побољшања квалитета ваздуха и спровођење мјера заштите и побољшања квалитета ваздуха врше и обезбјеђују: орган државне управе надлежан за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство), орган управе надлежан за заштиту животне средине (у даљем тексту: Агенција), орган управе надлежан за метеоролошке и хидролошке послове (у даљем тексту: Хидрометеоролошки завод), орган локалне управе надлежан за послове заштите животне средине (у даљем тексту: орган локалне управе), као и правна лица и предузетници која имају јавна овлашћења.

Спровођење мјера заштите и побољшања квалитета ваздуха врше и друга правна лица и предузетници.

Надлежности Министарства

Члан 5

У обављању послова из члана 4 став 2 овог закона Министарство утврђује, координира и врши надзор над спровођењем мјера заштите и побољшања квалитета ваздуха, координира спровођење националне стратегије управљања квалитетом ваздуха и извршавање обавеза преузетих међународним уговорима и споразумима и остварује међународну сарадњу, укључујући и сарадњу са Европском комисијом и размјену података у области квалитета ваздуха.

Надлежности Агенције

Члан 6

У обављању послова из члана 4 став 2 овог закона Агенција организује праћење квалитета ваздуха, врши оцјењивање квалитета ваздуха на основу свих доступних података о квалитету ваздуха из различитих извора података утврђених овим законом и другим прописима, провјерава тачност извршених мјерења и других метода коришћених од стране правних лица овлашћених за праћење квалитета ваздуха, израђује анализе и извјештаје и информише јавност, врши инспекцијске послове, остварује комуникацију са релевантним домаћим и међународним органима и организацијама и врши друге послове утврђене овим законом и посебним прописима.

Надлежности других органа

Члан 7

У обављању послова из члана 4 став 2 овог закона:

- Хидрометеоролошки завод, у оквиру својих овлашћења, врши осматрања и мјерења еколошких параметара, контролу и оцјену квалитета ваздуха и падавина, и израду студија, елабората, анализа и информација, као и извршавање међународних обавеза у области квалитета ваздуха, које су му одређене у надлежност;

- Национално акредитационо тијело надлежно је за акредитовање правних лица за вршење праћења квалитета ваздуха и емисија у ваздух, у складу са референтним методама и тестирање уређаја и опреме за праћење квалитета ваздуха по стандарду EN ISO 17025, валидацију референтних метода и верификацију акредитација издатих од страних акредитационих тијела;

- Институт за стандардизацију преноси на национални ниво европске и међународне стандарде из области квалитета ваздуха који су од интереса за Црну Гору и учествује у изради техничких прописа;

- Управа царина врши контролу увоза и извоза супстанци које оштећују озонски омотач, алтернативних супстанци и производа који садрже ове супстанце, као и других супстанци и производа који утичу или могу утицати на квалитет ваздуха, у складу са овим законом и посебним прописима.

III. ОЦЈЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Загађујуће материје и стандарди квалитета ваздуха

Члан 8

Врсте загађујућих материја и стандарде квалитета ваздуха за сваку врсту загађујуће материје у ваздуху утврђује Влада Црне Горе (у даљем тексту: Влада).

Прописом из става 1 овог члана, у зависности од особина загађујуће материје, утврђују се: горње границе оцјењивања, доње границе оцјењивања, граничне вриједности, границе толеранције, циљне вриједности, дугорочни циљеви, критични нивои, рокови за достизање граничних и циљних вриједности квалитета ваздуха, као и прагови упозоравања и обавјештавања и потребне мјере заштите здравља људи које се при њиховој појави морају предузети.

У зависности од нивоа и природе загађивања ваздуха, Влада, на предлог Министарства или органа локалне управе, може за одређене зоне прописати и строжије стандарде квалитета ваздуха од стандарда утврђених прописом из става 2 овог члана.

Зоне квалитета ваздуха

Члан 9

Ради контроле, одржавања стања и/или унапријеђења квалитета ваздуха територија Црне Горе се, на основу оцјене квалитета ваздуха у зависности од утврђене горње и доње границе оцјењивања, разграничава на зоне квалитета ваздуха (у даљем тексту: зоне).

Оцјењивање квалитета ваздуха и управљање квалитетом ваздуха обавезно је у свим зонама.

Разграничавање територије Црне Горе на зоне утврђује Влада прописом из члана 11 став 1 овог закона.

Утврђене зоне се преиспитују најмање једном у пет година у складу са подацима о утврђивању прекорачења доње и горње границе оцјењивања за сумпор диоксид, азот-оксид и азотне оксиде, суспендоване честице (PM10 и PM 2,5), олово, бензен, угљен моноксид, бензо(а)пирен, кадмијум, арсен и никл, као и са подацима о утврђивању прекорачења дугорочних циљева за озон.

У случају значајних промјена у активностима које утичу на квалитет ваздуха зоне се преиспитују у краћем периоду.

Поступак оцјењивања квалитета ваздуха у зонама

Члан 10

У зонама у којима ниво концентрације загађујућих материја из члана 9 став 4 овог закона прелази горње границе оцјењивања за ове загађујуће материје или дугорочни циљ за озон, за оцјењивање квалитета ваздуха користе се подаци добијени фиксним мјерењима који се могу допуњавати методама математичког моделирања и/или индикативног мјерења.

У зонама у којима је ниво концентрације загађујућих материја из члана 9 став 4 овог закона испод горње границе оцјењивања успостављене за ове загађујуће материје, за оцјењивање квалитета ваздуха користе се подаци добијени комбинацијом фиксног мјерења и метода математичког моделирања и/или индикативног мјерења.

У зонама у којима је ниво концентрације загађујућих материја из члана 9 став 4 овог закона испод доње границе оцјењивања успостављене за ове загађујуће материје, за оцјењивање квалитета ваздуха користе се методе математичког моделирања и/или друге методе објективне процјене у складу са општеприхваћеном међународном праксом.

Државна мрежа

Члан 11

У циљу праћења нивоа загађености ваздуха на територији Црне Горе, Влада успоставља мрежу за праћење квалитета ваздуха (у даљем тексту: Државна мрежа).

Државну мрежу чине мјерна мјеста за мјерење:

- 1) загађености ваздуха у насељима и индустријским подручјима;
- 2) квалитета ваздуха на подручјима заштићених природних добара, осјетљивих еколошких система, културног и природног наслеђа;
- 3) позадинског загађења, регионалног и прекограничног даљинског преноса, као и мјерења у оквиру међународних обавеза Црне Горе, и
- 4) утицаја покретних извора загађивања ваздуха на квалитет ваздуха.

Прописом из става 1 овог члана утврђују се зоне, критеријуми за: одређивање локација мјерних мјеста; одређивање минималног броја мјерних мјеста; смањивање броја мјерних мјеста; одабир мјерних мјеста; и постављање мјерних инструмената, број, распоред и тачне локације мјерних мјеста, њихова намјена и карактеристике, врсте загађујућих материја чије се концентрације прате за свако мјерно мјесто појединачно.

Агенција обезбјеђује одржавање, функционисање и развој Државне мреже.

Програм праћења квалитета ваздуха

Члан 12

Праћење квалитета ваздуха у Државној мрежи врши се према годишњем програму праћења квалитета ваздуха који израђује Агенција.

Програм из става 1 овог члана је саставни дио Програма праћења стања животне средине.

Агенција се стара о спровођењу Програма праћења квалитета ваздуха.

Мјерења посебне намјене

Члан 13

У случајевима када за то постоји оправдана потреба, Министарство, на предлог Агенције, доноси одлуку о спровођењу мјерења посебне намјене која нијесу предвиђена програмом праћења квалитета ваздуха.

Уколико се мјерењем утврди прекорачење прописаних вриједности загађујућих материја у ваздуху, а загађивач је познат, трошкове мјерења посебне намјене сноси загађивач.

Уколико се мјерењем утврди да није дошло до прекорачења прописаних вриједности или је загађивач непознат, трошкови мјерења посебне намјене обезбјеђују се из државног буџета.

Локалне мреже

Члан 14

Јединица локалне самоуправе може, у складу са законом, успоставити мрежу за праћење квалитета ваздуха на свом подручју (у даљем тексту: локална мрежа)

Успостављање локалне мреже врши се у складу са критеријумима из члана 11 став 3 овог закона.

Орган локалне управе доноси програм праћења квалитета ваздуха у локалној мрежи.

Праћење квалитета ваздуха у локалној мрежи врши се у складу са прописом из члана 15 овог закона.

Податке утврђене праћењем квалитета ваздуха из става 4 овог члана орган локалне управе је дужан да јавно објави и достави Агенцији до 31. марта текуће године за претходну годину.

У случају прекорачења прага упозорења за одређену загађујућу материју на територији на којој орган локалне управе врши праћење квалитета ваздуха, Агенција ће тражити доставу релевантних података и мимо рокова прописаних ставом 4 овог члана.

IV. ПОСЛОВИ ПРАЋЕЊА КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА И ЕМИСИЈА У ВАЗДУХ

Начин праћења квалитета ваздуха

Члан 15

Услови и начин праћења квалитета ваздуха, стандардизација мјерења, услови које мора испуњавати опрема за оцјењивање квалитета ваздуха, референтне методе, критеријуми за постизање квалитета података, обезбијеђење квалитета података и валидација података и садржај резултата оцјењивања, уколико су за оцјењивање квалитета ваздуха коришћене друге методе осим мјерења, прописује Министарство.

Начин мјерења емисија из стационарних извора

Члан 16

Начин мјерења емисија из стационарних извора, поступке мјерења, начин провјере исправности и калибрације мјерног уређаја, поступак вредновања резултата, начин достављања података за потребе информационог система о квалитету ваздуха прописује Министарство.

Овлашћена правна лица

Члан 17

Праћење квалитета ваздуха и мјерење емисија и праћење квалитета горива могу да врше правна лица и предузетници који су регистровани у Централном регистру Привредног суда, односно у другом одговарајућем регистру.

Правна лица и предузетници из става 1 овог члана не могу вршити дјелатност без дозволе Агенције.

Агенција издаје дозволу на основу одговарајућег сертификата издатог од Националног акредитационог тијела.

Дозвола из става 2 овог члана издаје се у форми рјешења и објављује се у «Службеном листу Црне Горе».

Против рјешења из става 4 овог члана може се поднијети жалба Министарству.

Правна лица и предузетници из става 1 овог члана дужна су да праћење квалитета ваздуха и мјерење емисија из стационарних извора обављају у складу са прописом из члана 15, односно члана 16 овог закона, а праћење квалитета горива у складу са прописом из члана 30 став 3 овог закона.

Праћење квалитета ваздуха у околини стационарних извора

Члан 18

У околини стационарних извора загађивања ваздуха за које је обавезна или за коју се може тражити процјена утицаја на животну средину загађивач врши праћење квалитета ваздуха на начин како је утврђено у елаборату о процјени утицаја на животну средину.

Загађивач је дужан да податке о квалитету ваздуха добијене праћењем квалитета ваздуха из става 1 овог члана достави Агенцији и органу локалне управе на чијој територији се налази, до 31. марта текуће године за претходну годину.

У случају прекорачења прага упозорења за одређену загађујућу материју Агенција ће од загађивача тражити доставу релевантних података и мимо рокова прописаних ставом 2 овог члана.

Средства за праћење квалитета ваздуха из става 1 овог члана обезбјеђује загађивач.

V. УПРАВЉАЊЕ КВАЛИТЕТОМ ВАЗДУХА

Национална стратегија

Члан 19

У циљу очувања и побољшања квалитета ваздуха и избјегавања, спрјечавања или смањења штетних посљедица по здравље људи и/или животну средину, доноси се Национална стратегија управљања квалитетом ваздуха (у даљем тексту: Национална стратегија).

Националну стратегију за период од четири године доноси Влада.

Садржај Националне стратегије

Члан 20

Националном стратегијом обједињују се циљеви заштите и побољшања квалитета ваздуха из планских и стратешких докумената у овој области везаних за испуњавање међународних обавеза и програма, планова и краткорочних акционих планова израђених у складу са овим законом.

Национална стратегија садржи нарочито:

- 1) анализу стања квалитета ваздуха;
- 2) приоритетне активности и мјере;
- 3) превентивне мјере за очување квалитета ваздуха;
- 4) мјере за смањење концентрација загађујућих материја у ваздуху;
- 5) мјере за смањење емисија загађујућих материја у ваздуху из стационарних и покретних извора;
- 6) мјере за смањивање емисија загађујућих материја и гасова са ефектом стаклене баште по дјелатностима;
- 7) мјере за постепено укидање супстанци које оштећују озонски омотач;
- 8) мјере за смањивање емисија постојаних органских загађивача и тешких метала;
- 9) мјере за смањивање неповољних утицаја киселе кише, еутрофикације и фотохемијског загађивања;
- 10) мјере за минимизирање и елиминисање емисија које имају негативан утицај на квалитет ваздуха у прекограничном контексту, и
- 11) процјену средстава за спровођење Националне стратегије.

Планови квалитета ваздуха

Члан 21

У зонама гдје концентрације загађујућих материја прелазе било коју успостављену граничну или циљну вриједност, узимајући у обзир границе толеранције уколико су прописане, Министарство, у сарадњи са Агенцијом и органима локалне управе на чијој се територији зона налази, доноси план квалитета ваздуха (у даљем тексту: План), да би се у што краћем року достигле вриједности утврђене актом из члана 8 овог закона.

У случају прекорачења граничних вриједности за које је рок достизања већ истекао, План треба да садржи одговарајуће мјере којима се период трајања прекорачења своди на најмању могућу мјеру и мјере које се односе на заштиту посебно осјетљивих група становништва, посебно дјеце.

За прекорачење граничних вриједности које се може приписати природним изворима или су посљедица посипања путева пијеском или сољу у зимском периоду не доноси се План из става 1 овог члана.

Када се План односи на више загађујућих материја, мјере треба интегрисати на одговарајући начин, тако да се обухвате све загађујуће материје.

План се доноси најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину, у којој су утврђена прекорачења дозвољеног нивоа загађености ваздуха.

Средства за израду и спровођење Плана обезбјеђују се из државног буџета и буџета јединица локалне самоуправе на чијој се територији зона налази.

Уколико се Планом предвиђају и мјере за смањивање емисија из стационарних извора, те мјере је дужан да финансира и спроводи загађивач.

Садржај Плана

Члан 22

План садржи податке о:

1) локацији (подручју) повећане загађености: општина, мјесто, мјерна станица, картографски приказ и географске координате;

2) основне информације о зони: урбано, индустријско или рурално подручје, процјену величине загађеног подручја (км²) и популације изложене загађењу, корисне метеоролошке податке, релевантне податке о топографији, податке о врстама приоритетних циљева заштите у зони;

3) надлежним органима: имена и адресе одговорних лица за израду и спровођење плана;

4) природи загађења и начину оцјењивања: доступне информације о трендовима концентрације загађујућих материја током протеклих година, технике коришћене за оцјену квалитета ваздуха;

5) поријеклу загађења: листа и картографски приказ главних извора загађивања одговорних за прекорачење, укупан износ емисија из ових извора (у тонама на годишњем нивоу), подаци о прекограничном загађењу које потиче из сусједних региона;

6) анализи ситуације: детаљни подаци о факторима који су узрок прекорачења (нпр. саобраћај, укључујући и прекогранични саобраћај, формирање секундарних загађујућих материја у атмосфери, детаљни подаци о могућим мјерама за побољшање квалитета ваздуха);

7) ранијим прекорачењима и мјерама које су предузимане и ефектима предузетих мјера;

8) релевантним мјерама предвиђеним Националном стратегијом, укључујући и рокове за њихово спровођење, процјену побољшања квалитета ваздуха и очекиване рокове за постизање ових циљева, податке о планираним дугорочним мјерама, и

9) публикацијама, документима, резултатима истраживања и др, који су коришћени у изради Плана.

План може да садржи и мјере прописане краткорочним акционим плановима из члана 23 овог закона.

Краткорочни акциони планови

Члан 23

У зонама гдје су прекорачени прагови упозоравања и/или обавјештавања за сумпор-диоксид и азот-диоксид или постоји ризик од прекорачења ових стандарда, Агенција, у сарадњи са органима локалних управа на чијој се територији зона налази, доноси краткорочни акциони план.

У зонама гдје постоји ризик од прекорачења граничних вриједности и/или циљних вриједности успостављених ради заштите здравља људи, Агенција може, уколико сматра да је то потребно, покренути поступак за доношење краткорочног акционог плана.

У зонама гдје постоји ризик од прекорачења прага упозоравања за озон, Агенција може покренути поступак за доношење краткорочног акционог плана уколико процијени, узимајући у обзир националне географске, метеоролошке и економске услове, да постоји значајан потенцијал да се смањи ризик, трајање и озбиљност таквог прекорачења.

Средства за израду и спровођење краткорочног акционог плана обезбјеђују се из државног буџета и буџета јединица локалне самоуправе на чијој се територији зона налази.

Уколико се краткорочним акционим планом предвиђају и мјере за смањивање емисија из стационарних извора, те мјере дужан је да финансира и спроводи загађивач.

Садржај краткорочних акционих планова

Члан 24

Краткорочни акциони планови садрже, нарочито, мјере које се краткорочно предузимају у циљу смањења ризика или трајања прекорачења.

Краткорочним акционим планом могу се, у зависности од сваког појединачног случаја, предузети мјере за контролу и по потреби привремено обуставити активности као што су саобраћај моторних возила, извођење грађевинских радова, активност усидрених бродова, употреба индустријских постројења и производа, гријање домаћинства и др.

Мјерама се може обухватити заштита осјетљивих група становништва као што су дјеца и старија лица.

Доступност јавности краткорочних акционих планова

Члан 25

Са краткорочним акционим планом и о примјени мјера предвиђених планом упознаје се јавност, невладине организације и удружења која се баве заштитом животне средине, удружења за заштиту потрошача, удружења за заштиту права осјетљивих група становништва, здравствене установе и релевантна привредна друштва.

Планови у случају прекограничног загађења ваздуха

Члан 26

Агенција је дужна да, у случају када се праг упозоравања, граничне вриједности и/или циљне вриједности, укључујући границе толеранције уколико су прописане или дугорочни циљ за озон, прекораче ради значајног прекограничног преноса загађујућих материја или њихових прекурсора, о томе обавијести Министарство.

Министарство ће у случају из става 1 овог члана, по потреби, предузети заједничке активности са надлежним органима сусједне државе, као што су припрема и спровођење заједничког плана из члана 21 овог закона и/или заједничког краткорочног акционог плана из члана 23 овог закона за пограничне зоне, уз размјену потребних информација.

Када концентрације загађујућих материја у пограничним зонама прелазе прагове упозоравања и/или обавјештавања, Министарство ће о томе у најкраћем року обавијестити надлежне органе сусједних држава.

Превентивне мјере

Члан 27

У зонама гдје концентрације загађујућих материја не прелазе ниво прописаних граничних вриједности или дугорочних циљева за озон, Агенција и јединице локалне самоуправе на чијој се територији зона налази дужне су да сваку активност планирају, одобравају и спроводе у складу са принципом превенције, тако да проузрокује најмању могућу промјену квалитета ваздуха, односно да представља најмањи могући ризик по животну средину и здравље људи и да спријечи или ограничи утицај на квалитет ваздуха на самом извору загађења како се ове вриједности не би прекорачиле и да настоје да очувају најбољи квалитет ваздуха у складу са одрживим развојем.

VI. ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Мјере за спрјечавање и смањење загађивања ваздуха

Члан 28

У циљу спрјечавања и смањења загађивања ваздуха и побољшање квалитета ваздуха предузимају се сљедеће мјере:

- утврђивање граничних вриједности емисија из стационарних извора и покретних извора загађивања;
- утврђивање граничних вриједности појединих загађујућих материја у одређеним производима;
- утврђивање максималних националних емисија за поједине загађујуће материје;
- постепено смањивање употребе супстанци које оштећују озонски омотач;
- остале мјере за спрјечавање и смањење загађења.

Граничне вриједности емисија

Члан 29

Граничне вриједности емисија загађујућих материја и друге мјере заштите ваздуха од емисија из стационарних извора и активности које узрокују емисије загађујућих материја у ваздух прописује Влада.

Граничне вриједности и друге мјере заштите ваздуха од емисија из покретних извора прописује Влада.

Граничне вриједности загађујућих материја у производима

Члан 30

Граничне вриједности садржаја лако испарљивих једињења у бојама, лаковима и одређеним производима за заштиту, бојење и лакирање возила, прописује Министарство.

Прописом из става 1 овог члана уређује се означавање производа, програм праћења потрошње производа и аналитичке методе за одређивање садржаја лако испарљивих једињења у производима.

Врсте течних горива нафтног поријекла (у даљем тексту: горива), граничне вриједности садржаја загађујућих материја и друге карактеристике горива које у односу на заштиту животне средине морају да испуњавају у тренутку стављања у промет на домаће тржиште, начин утврђивања и праћења карактеристика горива и оцјена усаглашености, прописује Влада.

Емисија лако испарљивих органских једињења приликом складиштења и дистрибуције горива

Члан 31

Техничке стандарде заштите ваздуха од емисија испарљивих органских једињења које настају складиштењем, претакањем и дистрибуцијом моторних бензина прописује Министарство.

Прописом из става 1 овог члана утврђују се технички стандарди заштите животне средине за уређаје за складиштење и претакање бензина на терминалима и бензинским станицама, као и за цистијерне које се користе за превоз бензина од једног терминала до другог или од терминала до бензинске станице и рокови за њихово постизање.

Максималне националне емисије

Члан 32

Максималне националне емисије за ацидификујуће и еутрофикујуће загађујуће материје и прекурсоре озона и то за: сумпордиоксид (SO₂), азотне оксиде (NO_x), испарљива органска једињења и амонијак (NH₃), у циљу унапређења и заштите животне средине и здравља људи од штетног дејства ацидификације, еутрофикације и приземног озона, прописује Влада.

Заштита озонског омотача

Члан 33

Поступно смањивање потрошње и поступање са супстанцама које оштећују озонски омотач, поступање са производима који садрже или су помоћу тих супстанци произведени, увоз, извоз и стављање у промет тих супстанци и производа, поступање са тим супстанцама након престанка употребе производа који их садржи, начин њиховог прикупљања, коришћења и трајног одлагања, прописује Влада.

Прописом из става 1 овог члана уређује се и поступање са алтернативним супстанцама, поступање са производима који садрже или су помоћу тих супстанци произведени, увоз, извоз и стављање у промет тих супстанци и производа, поступање са тим супстанцама након престанка употребе производа који их садржи, начин њиховог прикупљања, коришћења и трајног одлагања и начин означавања производа који садрже ове супстанце, утврђују услови које морају испунити правна лица и предузетници који обављају дјелатност одржавања и/или поправку, као и искључивања из употребе производа који садрже супстанце које оштећују озонски омотач и/или алтернативне супстанце.

Правна лица и предузетници из става 2 овог члана морају обезбиједити обуку запослених према програму стручног усавршавања који прописује Министарство у сарадњи с органом државне управе надлежним за послове образовања.

Правна лица и предузетници из става 2 овог члана не могу вршити дјелатност одржавања и/или поправку и искључивања из употребе производа који садрже супстанце које оштећују озонски омотач, без дозволе Агенције.

Против акта из става 4 овог члана може се поднијети жалба Министарству.

Забране

Члан 34

Забрањује се:

- 1) производња супстанци које оштећују озонски омотач;
 - 2) увоз и/или извоз супстанци које оштећују озонски омотач, односно производа који садрже супстанце утврђене Монреалским протоколом, из земаља, односно у земље које нијесу стране уговорнице протокола;
 - 3) увоз и/или извоз супстанци које оштећују озонски омотач и алтернативних супстанци без дозволе Агенције;
 - 4) увоз и стављање у промет нових производа који садрже супстанце које оштећују озонски омотач изузев хидрохлорофлуороугљоводоника без дозволе Агенције;
 - 5) испуштање супстанци које оштећују озонски омотач и алтернативних супстанци у животну средину;
 - 6) пуњење система који користе алтернативне супстанце супстанцама које оштећују озонски омотач;
 - 7) испирање супстанцама које оштећују озонски омотач;
 - 8) увоз, стављање у промет и коришћење цилиндара за једнократну употребу у којима се складиште супстанце које оштећују озонски омотач и алтернативне супстанце;
 - 9) стављање у промет на мало супстанци које оштећују озонски омотач и алтернативних супстанци;
 - 10) увоз и стављање у промет коришћених производа и опреме који садрже супстанце које оштећују озонски омотач;
 - 11) увоз коришћених, рециклираних и регенерисаних супстанци које оштећују озонски омотач;
 - 12) стављање у промет врста горива која прекорачују прописане граничне вриједности садржаја загађујућих материја.
- Горива се стављају у промет или употребу само ако су у складу са прописаним техничким захтјевима, ако је извршена њихова оцјена усаглашености, ако су означени и прате их прописане исправе, у складу са посебним прописом.

Климатске промјене

Члан 35

Спрјечавање и смањивање загађивања ваздуха које утиче на промјену климе уређује се праћењем емисија гасова са ефектом стаклене баште, примјеном флексибилних механизма и другим мјерама утврђеним одговарајућим међународним споразумима који обавезују Црну Гору.

Емисија гасова са ефектом стаклене баште

Члан 36

Попис гасова са ефектом стаклене баште, начин праћења емисија гасова, рокове за израду извјештаја и начин израде инвентара емисија гасова са ефектом стаклене баште, прописује Министарство.

Инвентар емисија гасова са ефектом стаклене баште води Агенција.

Инвентар емисије гасова са ефектом стаклене баште је саставни дио информационог система о квалитету ваздуха.

Механизам чистог развоја

Члан 37

Пројектне активности у оквиру Механизма чистог развоја, њихово вредновање и прихватљивост оцјењује Савјет за механизам чистог развоја који образује Влада.

Стручну, техничку и административну помоћ Савјету за Механизам чистог развоја пружа техничко оперативно тијело које образује Агенција.

Начин спровођења поступка примјене Механизма чистог развоја и начин извјештавања о његовом спровођењу прописује Министарство.

Прекогранично загађење ваздуха на великим удаљеностима

Члан 38

Мјере смањења прекограничног загађења ваздуха спроводе се у складу са међународним споразумима који обавезују Црну Гору.

Размјена информација, припрема националних инвентара емисија гасова, вођење евиденција о производњи и потрошњи супстанци и производа који доприносе прекограничном загађењу, уређује се прописом Министарства.

Обавезе правних лица и предузетника

Члан 39

Правна лица и предузетници који у обављању дјелатности утичу или могу утицати на квалитет ваздуха дужни су да обезбиједи: техничке мјере за спрјечавање или смањивање емисија у ваздух, урачунавање трошкова заштите ваздуха од загађивања у оквиру инвестиционих и производних трошкова и вођење евиденције о утрошеним средствима, праћење утицаја дјелатности на квалитет ваздуха, као и друге мјере заштите у складу са овим законом и другим прописима.

Правна лица и предузетници из става 1 овог члана дужни су да прибаве дозволу о дозвољеним емисијама загађујућих материја у ваздуху (у даљем тексту: дозвола о емисијама) од Агенције.

Правна лица и предузетници који стављају у промет горива или их прибављају за сопствене потребе, дужни су да воде евиденцију о количини горива и да податке из евиденције доставе Агенцији до 31. марта текуће године за претходну годину.

Правна лица и предузетници из става 3 овог члана дужни су да обезбиједи праћење квалитета горива, у складу са прописом из члана 30 став 3 овог члана.

Дозволу о емисијама Агенција издаје на основу утврђених граничних вриједности емисија.

Дозвола о емисијама из става 2 овог члана издаје се у форми рјешења.

Ближи начин и потребна документација за издавање дозволе уређују се прописом Министарства.

Дјелатности из става 1 овог члана утврђује Влада посебним прописом.

Евидентирање и праћење емисија и извора емисија

Члан 40

Власници и/или корисници стационарних извора загађивања дужни су да:

- 1) воде евиденцију о стационарном извору и свакој његовој промјени (реконструкцији);
- 2) обезбиједи редовно праћење и мјерење емисија загађујућих материја;
- 3) воде евиденцију о праћењу и обављеним мјерењима са подацима о мјерним мјестима, резултатима мјерења и о учесталости мјерења емисија;
- 4) воде евиденцију о употреби гориву и отпаду код процеса сагоријевања;
- 5) воде евиденцију о раду уређаја за смањивање емисија.

Подаци из става 1 овог члана достављају се органу локалне управе на чијој територији се налазе стационарни извори загађивања.

За покретне изворе загађивања ваздуха, подаци о изворима емисије воде се на начин утврђен посебним прописом.

Локални регистри извора загађивања ваздуха

Члан 41

Орган локалне управе, на основу података из члана 40 став 1 овог закона води регистар извора загађивања ваздуха са подацима о просторном смјештају и капацитетима извора загађивања, као и о свим промјенама и реконструкцијама.

Подаци из регистра извора загађивања из става 1 овог члана достављају се Агенцији која води интегрални катастар загађивача животне средине.

VII. ИНФОРМИСАЊЕ И ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Информисање јавности

Члан 42

Агенција благовремено и на одговарајући начин информисе јавност и заинтересоване организације (невладине организације и удружења која се баве заштитом животне средине, удружења за заштиту потрошача, удружења за заштиту права осјетљивих група становништва, здравствене установе и релевантна привредна друштва) о квалитету ваздуха и доношењу планова, програма и мјера за заштиту и побољшање квалитета ваздуха.

Информације и подаци о квалитету ваздуха су бесплатне и доступне преко средстава јавног информисања и на интернет страницама надлежних органа.

Редовно информисање

Члан 43

Агенција обезбјеђује редовно информисање јавности о концентрацијама загађујућих материја у ваздуху, које су изражене у средњим вриједностима у складу са одговарајућим периодом усредњавања

Подаци о концентрацијама из става 1 овог члана садрже информације о свим прекорачењима стандарда квалитета ваздуха, информације о циљевима заштите квалитета ваздуха, утицају загађења на здравље људи, вегетацију и еко-системе.

Агенција обезбјеђује редовно информисање јавности о концентрацијама и таложењу тешких метала и полицикличних ароматичних угљоводоника.

Подаци о концентрацијама сумпор-диоксида, азот-диоксида, суспендованих честица, озона и угљен-моноксида ажурирају се дневно, а гдје год је то могуће, обзиром на коришћену опрему, на сваких сат времена.

Подаци о концентрацији олова и бензена, исказани као просјечна вриједност за протеклих 12 мјесеци, ажурирају се на свака три мјесеца, а гдје је то могуће на мјесечном нивоу.

Агенција доставља Министарству податке о концентрацији озона сваког мјесеца за претходни мјесец у периоду од априла до септембра.

Подаци из става 6 овог члана садрже, за сваки дан у коме су забиљежена прекорачења, датум, укупан број сати трајања прекорачења и максималне једносатне вриједности концентрација.

Информациони систем

Члан 44

Информациони систем квалитета ваздуха, који је саставни дио информационог система заштите животне средине, садржи:

- 1) податке о квалитету ваздуха из државне и локалних мрежа, укључујући локације мјерних мјеста и примјењене методе мјерења;
- 2) метеоролошке податке и податке добијене моделирањем и прогностичким методама;
- 3) податке из регистра извора загађивања ваздуха;
- 4) податке о супстанцама које оштећују озонски омотач;
- 5) податке из Националног инвентара емисија загађујућих материја у ваздуху;
- 6) извјештаје о квалитету ваздуха;
- 7) мјере и програме заштите и побољшања квалитета ваздуха;
- 8) текстове међународних споразума и конвенција, национално законодавство и законодавство Европске уније о квалитету ваздуха;
- 9) стратегије, планове и програме који се односе на квалитет ваздуха;
- 10) податке о правним лицима која се баве праћењем квалитета ваздуха и емисија;
- 11) податке о спроведеном инспекцијском надзору;
- 12) податке о изреченим казнама, и
- 13) друге податке релевантне за квалитет ваздуха.

Размјена информација и података из информационог система

Члан 45

Подаци из информационог система квалитета ваздуха се користе за размјену информација о мјерним мјестима у државној и локалној мрежи, техникама мјерења, као и за размјену података добијених праћењем квалитета ваздуха у државној и локалним мрежама и података о емисијама из извора загађивања ваздуха за потребе извјештавања у складу са преузетим међународним обавезама.

Начин размјене информација из става 1 овог члана врши се у складу са прописом Министарства.

Информација о квалитету ваздуха

Члан 46

На основу података добијених спровођењем годишњег Програма праћења квалитета ваздуха и других података, Агенција израђује годишњу информацију о квалитету ваздуха (у даљем тексту: Информација).

Информација садржи нарочито:

- податке о прекорачењима граничних вриједности, циљних вриједности, дугорочних циљева и прагова упозоравања и обавјештавања у односу на одговарајуће периоде усредњавања, забиљежених у протеклој години;
- листу зона у којима се прекорачење прописаних граничних вриједности могу приписати природним изворима, податке о концентрацијама и изворима и доказе који показују да се прекорачења могу приписати природним изворима, и
- листу зона у којима су граничне вриједности за ПМ10 прекорачене због ресуспензије честица које потичу од посипања путева пијеском или сољу у зимском периоду заједно са подацима о концентрацијама и изворима ПМ10 који се налазе у тим зонама, као и доказима да су прекорачења узрокована ресуспензијом и одговарајућим мјерама предузетим ради смањења концентрација.

Информација је доступна јавности и објављује се на интернет страници Министарства.

Ближи садржај и начин израде информације прописује Министарство.

Извјештај о квалитету ваздуха

Члан 47

За остваривање циљева стратешких и планских докумената утврђених овим законом и другим документима везаним за заштиту и побољшање квалитета ваздуха, Агенција израђује Извјештај о стању квалитета ваздуха у Црној Гори, за период од четири године.

Извјештај из става 1 овог члана садржи:

- податке о концентрацијама свих загађујућих материја за које су прописани стандарди квалитета ваздуха као и подаци о концентрацијама загађујућих материја за које нијесу прописани стандарди квалитета ваздуха а њихово праћење и контрола је предвиђена Програмом праћења квалитета ваздуха;
- оцјену стања квалитета ваздуха: подручја и ниво загађености ваздуха, трајање значајних прекорачења нивоа загађености, опште информације о подручју, врсти и процјени загађења, поријекло загађења, анализу узрока загађења, појединости о предузетим мјерама и пројектима за побољшање квалитета ваздуха;
- оцјену спроведених мјера и њихове ефикасности;
- остваривање циљева Националне стратегије, планова, програма и других докумената заштите и побољшања квалитета ваздуха;
- спровођење обавеза преузетих међународним споразумима из области заштите ваздуха;
- оцјену спроведеног инспекцијског надзора;
- податке о изреченим казнама;
- податке о коришћењу финансијских средстава за заштиту и побољшање квалитета ваздуха, и
- предлог измјена и допуна постојећих докумената, као и друге податке од значаја за заштиту и побољшање квалитета ваздуха.

Извјештај из става 1 овога члана је саставни дио Извјештаја о стању животне средине Црне Горе.

VIII. -ФИНАНСИРАЊЕ ЗАШТИТЕ ВАЗДУХА

Извори финансирања

Члан 48

Средства за финансирање заштите и побољшања квалитета ваздуха се обезбјеђују из:

- државног буџета;
- буџета јединице локалне самоуправе, и
- других извора у складу са овим законом.

Коришћење средстава

Члан 49

Средства из члана 48 овог закона користе се:

- 1) из државног буџета за:
 - оцјењивање квалитета ваздуха и разврставање зона према категоријама квалитета ваздуха;
 - успостављање, одржавање, функционисање и развој Државне мреже;
 - реализацију програма праћења квалитета ваздуха у Државној мрежи;
 - мјерења посебне намјене из члана 13 став 3 овог закона;
 - израду и спровођење Националне стратегије управљања квалитетом ваздуха;
 - реализацију планова квалитета ваздуха и краткорочних акционих планова из чл. 21 и 23 овог закона;
 - спровођење мјера за смањење негативних утицаја климатских промјена и мјера за заштиту озонског омотача;
 - оснивање и функционисање Савјета за механизам чистог развоја;
 - успостављање и одржавање инвентара емисије гасова и информационог система квалитета ваздуха;
 - извршавање обавеза преузетих међународним уговорима, и
 - финансирање и/или суфинансирање других пројеката, програма и мјера у циљу заштите и побољшања квалитета ваздуха;
- 2) из буџета јединице локалне самоуправе за:
 - успостављање и одржавање локалне мреже за праћење квалитета ваздуха;
 - реализацију програма праћења квалитета ваздуха у локалној мрежи;
 - реализацију планова квалитета ваздуха и краткорочних акционих планова из члана 23 овог закона;
 - вођење локалног регистра извора загађивања ваздуха, и
 - финансирање и/или суфинансирање других пројеката, програма и мјера у циљу заштите и побољшања квалитета ваздуха.

IX. НАДЗОР

Члан 50

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донијетих на основу овог закона врши Министарство, ако овим законом није друкчије прописано.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и прописа донијетих на основу овог закона врши Агенција, у складу са овим законом и законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Права и дужности инспектора

Члан 51

У вршењу послова инспекцијског надзора еколошки инспектор контролише нарочито:

- 1) да ли је извор загађивања ваздуха изграђен, произведен, опремљен, коришћен и одржаван тако да емисија буде у прописаним границама;
- 2) предузимање прописаних, односно наложених мјера у случају прекорачења граничних вриједности емисије и/или нивоа загађујућих материја у ваздуху;
- 3) поступање са супстанцама које оштећују озонски омотач и производима који садрже те супстанце или су помоћу њих произведени;
- 4) увоз и извоз супстанци које оштећују озонски омотач и вођење евиденције о томе;
- 5) да ли се дјелатност одржавања, поправке и искључивања из употребе производа који садрже супстанце које оштећују озонски омотач обавља уз дозволу Агенције;
- 6) послове мјерења емисије и праћења квалитета ваздуха;
- 7) вођење евиденција о употреби горива и отпаду код процеса сагоријевања, и
- 8) спровођење других прописаних мјера за спрјечавање и смањивање загађивања ваздуха.

Овлашћења инспектора

Члан 52

У вршењу инспекцијског надзора еколошки инспектор је обавезан да, када утврди да је повријеђен закон или други пропис, предузме следеће управне мјере и радње:

- 1) привремено забрани рад стационарног извора загађивања или наложи предузимање других одговарајућих мјера заштите док се емисија и нивои загађујућих материја у ваздуху не сведу на прописане граничне вриједности;
- 2) нареди прибављање резултата мјерења емисије и/или нивоа загађујућих материја у ваздуху преко овлашћеног правног лица и привремено забрани рад ако се резултати мјерења не доставе на увид у остављеном року;
- 3) нареди достављање података о квалитету ваздуха Агенцији у прописаном року;
- 4) предложи одузимање овлашћења за обављање послова мјерења емисије и/или праћење квалитета ваздуха уколико се ти послови не обављају у складу са законом;
- 5) забрани рад стационарног извора загађивања или другу активност која се обавља супротно овом закону;
- 6) забрани поступање са супстанцама које оштећују озонски омотач и производима који садрже те супстанце или су помоћу њих произведени супротно овом закону;
- 7) забрани вршење дјелатности одржавања, поправке и искључивања из употребе производа који садрже супстанце које оштећују озонски омотач, ако утврди да их обавља лице које за то нема дозволу, односно предложи одузимање дозволе за обављање тих послова, ако лице престане да испуњава прописане услове;
- 8) забрани дјелатност праћења квалитета ваздуха и мјерења емисија, ако утврди да их врше правна лица и предузетници који нијесу регистровани за обављање те дјелатности и да ли посједују дозволу Агенције;
- 9) забрани увоз и/или извоз супстанци које оштећују озонски омотач за које није издата дозвола, и

10) нареди спровођење других прописаних обавеза у складу са законом.

X. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53

Новчаном казном од стоструког до тристоструког износа минималне зараде у Црној Гори казниће се за прекршај правно лице и предузетник, ако:

1) у околини стационарног извора загађивања ваздуха за које је обавезна или за коју се може тражити процјена утицаја на животну средину не врши праћење квалитета ваздуха на начин утврђен у елаборату о процјени утицаја на животну средину (члан 18 став 1);

2) податке о квалитету ваздуха добијене праћењем квалитета ваздуха не достави Агенцији и органу локалне управе на чијој територији се налази до 31. марта текуће године за претходну годину (члан 18 став 2);

3) не обезбиједи обуку запослених према програму стручног усавршавања на прописан начин (члан 33 став 3);

4) испушта супстанце које оштећују озонски омотач и алтернативне супстанце у животну средину (члан 34 став 1 тачка 5);

5) врши пуњење система који користе алтернативне супстанце супстанцама које оштећују озонски омотач (члан 34 став 1 тачка 6);

6) врши испирање супстанцама које оштећују озонски омотач (члан 34 став 1 тачка 7);

7) ставља у промет горива која прекорачују прописане граничне вриједности садржаја загађујућих материја (члан 34 став 1 тачка 12);

8) не прибави дозволу о дозвољеним емисијама загађујућих материја у ваздуху од Агенције (члан 39 став 2);

9) не воде евиденцију о количини горива коју стављају у промет или га прибављају за сопствене потребе и податке из евиденције не доставе Агенцији до 31. марта текуће године за претходну годину (члан 39 став 3);

10) не обезбиједи праћење квалитета горива у складу са прописом из члана 30 став 3 овог закона (члан 39 став 4);

11) не води евиденцију о стационарном извору и свакој његовој промјени (реконструкцији) (члан 40 став 1 тачка 1);

12) не обезбиједи редовно праћење и мјерење емисије и о томе не води евиденцију (члан 40 став 1 тач. 1 и 2);

13) не води евиденцију о праћењу и обављеним мјерењима са подацима о мјерним мјестима, резултатима мјерења и о учесталости мјерења емисија (члан 40 став 1 тачка 3);

14) не води евиденцију о употреби гориву и отпаду код процеса сагоријевања (члан 40 став 1 тачка 4);

15) не води евиденцију о раду уређаја за смањивање емисија (члан 40 став 1 тачка 5);

16) органу локалне управе не достави податке из члана 40 став 1 на чијој територији се налази (члан 40 став 2).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се новчаном казном од петоструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори одговорно лице у правном лицу.

Члан 54

Новчаном казном од стоструког до тристоструког износа минималне зараде у Црној Гори казниће се за прекршај орган локалне управе, ако:

- 1) податке утврђене праћењем квалитета ваздуха у локалној мрежи јавно не објави и не достави Агенцији до 31. марта текуће године за претходну годину (члан 14 став 5);
- 2) не води регистар извора загађивања (члан 41 став 1).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се новчаном казном од петоструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори одговорно лице у органу локалне управе.

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Подзаконски акти

Члан 55

Подзаконски акти за спровођење овог закона донијеће се у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1 овог члана примјењиваће се подзаконски прописи донешени на основу Закона о заштити ваздуха од загађивања («Службени лист СРЦГ», број 14/80) и Закона о квалитету ваздуха («Службени лист РЦГ», број 48/07).

Пропис из члана 32 овог закона донијеће се у року од шест мјесеци од дана потврђивања Протокола о приземном озону и борби против ацидификације и еутрофикације уз Конвенцију о прекограничном загађењу ваздуха на великим удаљеностима.

Доношење Националне стратегије

Члан 56

Национална стратегија донијеће се најкасније до 31. децембра 2012. године.

Ограничење промета врста горива

Члан 57

Стављање у промет врста горива која прекорачују прописане граничне вриједности садржаја загађујућих материја није дозвољено након 1. јануара 2011. године.

Престанак важности

Члан 58

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о квалитету ваздуха («Службени лист РЦГ», број 48/07).

Ступање на снагу

Члан 59

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Црне Горе“.

СУ-СК Број 01-24/17

Подгорица, 22. априла 2010. године

Скупштина Црне Горе 24. сазива
Председник,
Ранко Кривокапић, с.р.